

The image is a full-page background featuring a highly detailed religious sculpture. The central figure is the Virgin Mary, depicted from the waist up, wearing a long, flowing red robe with a wide, patterned belt. She holds the Christ Child on her left arm; the child is nude and looking towards the viewer. Above Mary's head, two angels hold a golden crown. The entire scene is framed by an ornate, gilded archway. Below Mary, a large, dense crowd of people in various poses of devotion (prayer, kneeling, looking up) fills the lower half of the image. The sculpture is set against a dark, textured background.

Scott Hahn

POZDRAVLJENA, KRALJICA

Božja Matí v veri Cerkve

Scott Hahn

POZDRAVLJENA, KRALJICA

Božja Mati v veri Cerkve

Ljubljana 2025

Kazalo

PREDGOVOR	7
UVOD	11
PRVO POGLAVJE	
MOJA PODOBA MATERE	19
DRUGO POGLAVJE	
SVETI VEČER	33
TRETJE POGLAVJE	
ČASTILCI IZGUBLJENE SKRINJE	47
ČETRTO POGLAVJE	
MOČ IZZA PRESTOLA	63
PETO POGLAVJE	
OD PODOB K UČENJU	77
ŠESTO POGLAVJE	
KAJ PA OTROCI?	99
SEDMO POGLAVJE	
IZPOPOLNJENA CERKEV	115
OSMO POGLAVJE	
NEAPOLOGETSKI PRIPIS ZA ZAKLJUČEK	125
DODATEK	
ČASTITLJIVE JAGODE	135

PREDGOVOR

Nekaj mesecev pred smrtjo se je sveti Tereziji iz Lisieuxa izpolnila želja, da bi v pesmi izrazila vse, kar je spoznala o blaženi Devici Mariji. Pesmi s petindvajsetimi kiticami je dala naslov »Zakaj te ljubim, o Marija«.¹ Želela je povedati resnico o Mariji. Vse svoje znanje, dejstva in dogodke, ki zadevajo Božjo Mater, pa je črpala iz evangelijev. Za sveto Terezijo je Božja Mati Marija tako duhovna mati kot nebeška kraljica, a vendar bolj mati kot kraljica. Med njenimi več kot petdesetimi pesmimi je ta pesem ljubezni najljubša tistim, ki berejo dela svete Terezije, in njenim učencem.

Scott Hahn v delu *Pozdravljena, Kraljica* ne spregovori v obliki pesmi, temveč nam v pripovedi razkrije, zakaj ljubi in časti Devico Marijo ter zakaj bi jo morali ljubiti in častiti tudi mi. Čeprav (kakor sveta Terezija) najde Marijino vlogo, ki se mu razkriva v evangelijih, sega njegovo iskanje še dlje. Trdno je prepričan v načelo svetega Avgušтина, da je Nova zaveza skrita v Stari zavezi, Stara pa je očitna v Novi. Nič presenetljivega ni, da prepozna napoved Marije že v Stari zavezi, še posebej v Evi, materi vseh živih, v skrinji zaveze in v kraljicah materah iz obdobja Davidovega kraljestva.

1 Slovenski prevod: Zakaj te ljubim, o Marija, v: *Communio* 20 (2010) 86–93 (prevedel Janez Zupet).

Poleg tega je Marija *nebeška* kraljica, ki je v Razodetju oblečena s soncem. Najde jo tudi v izročilu Cerkve, še posebej pri cerkvenih očetih, in v dogmah, ki razlagajo Sveto pismo.

Scott Hahn pove svojo zgodbo osebno in ponižno ter se vselej zaveda napačnih razlag marijanskega nauka in napačnih marijanskih pobožnosti, v katere je bil prepričan v svoji protikatoliški mladosti. S pisanjem te knjige je dobil priložnost, da to popravi. Njegov prvotni namen pa je pisati za vse kristjane, ki želijo poslušati, zlasti za katoličane, ker želi, da bi v svojih življenjih Mariji dajali častno mesto.

To nas pripelje do vprašanja: Ali mu bodo prisluhnili kristjani različnih veroizpovedi? Glede tega sem optimističen. V preteklosti je bila Marija za mnoge ovira na poti do edinosti, vendar smo v zadnjih tridesetih letih, po drugem vatikanskem koncilu, v tej smeri naredili že velike korake. Tako protestantski kot katoliški svetopisemski strokovnjaki so se povezali pri raziskovanju Svetega pisma. Leta 1967 je v Angliji začela delovati Ekumenska družba blažene Device Marije, ki je združila voditelje anglikanske, katoliške, metodistične in pravoslavne Cerkve. Leta 1976 je bila družba ustanovljena tudi v Washingtonu v ZDA. Člani obeh družb se redno srečujejo in objavljajo svoje ugotovitve. Kar nekaj problemov ostaja nerešenih, vendar je viden tudi napredek, družbi pa vztrajata z upanjem in vizijo. Naj si Marija, Mati vseh kristjanov in Mati edinosti, vzame njihova prizadevanja k srcu, jih posreduje Svetemu Duhu in pomaga pri ponovni združitvi vseh kristjanov.

Še zadnje vprašanje: Kako naj pristopamo k tej knjigi? Po lastni presoji je ne bi imel za čtivo pred spanjem. Njeno

bogato vsebino je treba premisliti in predelati. Knjiga lahko služi kot učbenik za študij marijanskih vsebin. Zelo dobra bi bila tudi za kakšno mariološko študijsko skupino. Sveto pismo v eni roki in ta knjiga v drugi – oboje lahko v bralcu vzbudi zanimanje in navdušenje za razprave o Mariji v Svetem pismu in cerkvenih dogmah. Le s študijem, refleksijo in molitvijo bodo te razodete resnice vodile k spoštovanju in ljubezni do Marije, matere in kraljice, in posledično k ljubezni do milostljivega Boga, ki nam jo je dal.

Ko je sveta Terezija pisala svojo hvalnico, je to razložila takole: »V tebi je Vsemogočni naredil velike stvari. Premišljevali jih hočem, da v blagoslov mi bodo.«

Scott Hahn je premišljeval o čudovitih rečeh, ki jih je Bog storil v Mariji in želi to deliti z nami. Vabi nas, da ljubeče pogledamo na svojo mater in kraljico. Ona je vzor in zgled za vse svoje otroke. Nekega dne nas bo prišla za roko in nas nežno vodila k Očetu, Sinu in Svetemu Duhu.

Naj ta knjiga, ki je delo ljubezni, doseže odziv, ki ga zasluži.

*oče Kilian Healy OCD,
na god Device Marije Kraljice, 22. avgusta 2000*

UVOD

Sin vsake matere: izpovedi izgubljenega Marijinega sina

Kljub vsej svoji na novo odkriti pobožnosti sem bil še vedno star le petnajst let in mi je zavest vse preveč narekovala, naj bom izjemen.

Le nekaj mesecev prej sem pustil za seboj par let mladostniškega prestopništva in sprejel Jezusa za svojega osebnega Gospoda in Odrešenika. Moji starši, ki sicer niso bili posebej pobožni prezbiterijanci, so opazili spremembo v meni in me srčno podprli. Če me bo vera obvarovala zopet za mladoletnike, pa naj bo.

Gorečnost za novo vero me je prevzemala večino časa. Nekega pomladnega dne pa sem opazil, da me prevzema nekaj drugega. Lotila se me je trebušna gripa z vsemi neprijetnimi simptomi. Svojo stisko sem razložil razredničarki, ona pa me je poslala k šolski sestri. Ko mi je sestra izmerila temperaturo, mi je rekla, naj počivam. Medtem je poklicala mojo mater.

Iz telefonskega pogovora sem lahko slišal, da bom šel domov. V trenutku sem začutil olajšanje in zadremal.

Prebudil me je znani glas, ki je zarezal vame kot britev. Bil je glas moje matere, prežet z materinskim usmiljenjem.

»Ah,« je rekla, ko me je videla ležati.

Potem se mi je kar naenkrat posvetilo. *Mati me pelje domov. Kaj, če moji prijatelji vidijo, kako me drži za roko, ko greva iz šole? Kaj, če me bo poskušala objeti? Vsi se mi bodo smejali ...*

Ponižanje se je zdelo neizbežno. Lahko sem kar slišal fante, ki se mi posmehujejo. *Ali si videl njegovo mater, kako mu briše čelo?*

Če bi bil katoličan, bi se mi verjetno naslednjih petnajst minut zdelo kot vice. V moji evangeličanski domišljiji pa je vladal pravi pekel. Čeprav sem strmel v strop nad sestrinim kavčem, sem lahko videl le dolgo in neznosno prihodnost »maminega sinčka«.

Sédel sem, da bi se soočil z ženo, ki se mi je približevala s kar največjim usmiljenjem. Pravzaprav je bilo ravno njen usmiljenje tisto, kar se mi je zdelo najbolj grozno. Nedvomno je v sočutju vsake matere na prvem mestu potreba njenega »malega« otroka – taka majhnost in odvisnost pa zagotovo nista za »junaka«.

»Mami,« sem zašepetal, preden je sploh lahko kaj rekla. »Misliš, da bi lahko šla ven pred mano? Nočem, da moji prijatelji vidijo, kako me pelješ domov.«

Mati ni rekla niti besede. Obrnila se je in odšla iz ambulante, ven iz šole, naravnost proti svojemu avtu. Od tam me je skrbno odpeljala domov, me vprašala, kako se počutim, in se prepričala, da sem doma šel v posteljo in vzel potrebna zdravila.

Šlo je za las, a bil sem prepričan, da sem ohranil svoj »junaški« ugled. Skoraj popolnoma pomirjen sem utonil v spanec.

Šele ponoči sem zopet pomislil na svoje »junaštvo«. Oče me je prišel pogledat v sobo, da bi videl, kako se počutim. Povedal sem mu, da sem dobro. Potem me je resno pogledal.

»Scottie,« je rekel, »tvoja vera ne pomeni dosti, če je le v besedah. Pomisliti moraš, kako se vedeš do drugih ljudi.« Temu je sledil zaključek: »Naj te ne bo nikoli sram, da bi te videli s tvojo materjo.«

Nisem potreboval pojasnila. Vedel sem, da ima oče prav, in sram me je bilo, da sem se sramoval svoje matere.

Duhovni mladostniki

Mar ni tako z mnogimi kristjani? Ko je Jezus umirajoč visel na križu, nam je v svoji poslednji volji in oporoki zapustil mater. »Ko je Jezus videl svojo mater in zraven stoječega učenca, katerega je ljubil, je rekel materi: 'Žena, glej, tvoj sin!' Potem je rekel učencu: 'Glej, tvoja mati!' In od tiste ure jo je učenec vzel k sebi« (Jn 19,26-27).

Mi smo njegovi ljubljene učenci, njegovi mlajši sorodniki (prim. Heb 2,12). Njegov nebeški dom je naš dom, njegov Oče je naš Oče in njegova mati je naša mati. Vprašajmo se torej, koliko kristjanov jo vzame v svoje domove.

Še več, koliko krščanskih skupnosti izpolnjuje novozavezno prerokbo, ki pravi, da bodo Marijo »blagrovali vsi rodovi« (Lk 1,48)? Mnogi protestantski pridigarji – in to vem iz lastne izkušnje – se izogibajo kakršnekoli omembe Jezusove matere, ker se bojijo, da bodo obtoženi prikritega katolištva. Najbolj vneti člani njihovih občeštev se lahko

znajdejo pod vplivom ostrih protikatoliških polemik. Marijanska pobožnost je zanje malikovanje, ki postavlja Marijo med Boga in človeka, ali pa poveličuje Marijo v Jezusovo škodo. Tako boste našli protestantske cerkve posvečene svetemu Pavlu, svetemu Petru, svetemu Jakobu ali svetemu Janezu – le redko pa kakšno posvečeno sveti Mariji. Pogosto boste slišali pastorej pridigati o Abrahamu ali Davidu, Jezusovih oddaljenih prednikih, skoraj nikoli pa ne boste slišali pridige o Mariji, njegovi materi. Daleč od tega, da bi jo imenovali blagrovana, večina protestantskih rodov živi, ne da bi jo sploh kakorkoli imenovali.

To ni le težava protestantov. Vse preveč katoličanov in pravoslavnih kristjanov je opustilo svojo bogato dediščino pobožnosti do Device Marije. Prestrašili so jih dvomi fundamentalistov, posmehljivi teologi so jim vzeli pogum ali pa so se pustili zavesti sicer dobronamerni, a zgrešeni ekumenski občutljivosti. Veseli so, da imajo mater, ki zanje moli, jim pripravlja hrano in skrbi za njihove domove, želijo pa si le, da bi ostala varno skrita, kadar so v bližini drugi, ki tega ne bi razumeli.

Vse, le Marija ne

Tudi jaz sem bil kriv takega sinovskega zatajevanja – ne le glede svoje zemeljske matere, pač pa tudi glede Jezusove matere, blažene Device Marije. Pot spreobrnjenja me je vodila od mladoletnega prestopništva do prezbiterijanskega duhovništva. Vseskozi pa sem bil še vedno zadržan do marijanskega češčenja.

Najzgodnejše srečanje z marijansko pobožnostjo sem doživel, ko mi je umrla babica Hahn. Bila je edina katoličanka v družini, tiha, ponižna in sveta duša. Ker sem bil v družini edini veren, mi je oče po njeni smrti izročil njene predmete, ki so zadevali vero. Gledal sem jih z grozo. V rokah sem držal njen rožni venec in ga strgal, rekoč: »Bog, osvobodi jo verig katolicizma, ki so jo vklenile.« To sem tudi resno mislil. Rožni venec in Devico Marijo sem razumel kot oviri, ki sta prišli med babico in Jezusa Kristusa.

Tudi ko sem se počasi že približeval katoliški veri in me je neizprosno vlekla k sebi resnica enega nauka za drugim, še vedno nisem mogel sprejeti, kar Cerkev uči o Mariji.

Dokaz njenega materinstva je, vsaj zame, prišel šele takrat, ko sem se odločil, da si pustim biti njen sin. Kljub vsem močnim pomislekom svojega protestantskega izobraževanja – spomnimo se, da sem samo nekaj let prej raztrgal babičin rožni venec – sem nekega dne vzel v roke rožni venec in začel moliti. Molil sem za zelo oseben, na prvi pogled nemogoč namen. Naslednji dan sem znova prijel za jagode in nato spet in spet. Meseci so pretekli, preden sem spoznal, da se je moj namen, na videz nemogoča situacija, spremenila že z dnem, ko sem prvič molil. Prošnja je bila uslišana.

Od tod do materinstva

Od tega trenutka sem poznal svojo mater. Od tega trenutka, verjamem, sem resnično spoznal svoj dom v novi Božji

družini: da, Kristus je bil moj brat. Da, On me je naučil moliti »očenaš«. Sedaj sem v svojem srcu sprejel njegovo naročilo, naj gledam *mojo* mater.

S to knjigo želim deliti ta uvid – in njegove neomajne svetopisemske temelje – z vsemi kristjani, ki mi bodo pri-sluhnili z odprtim umom, po Božji volji. Še posebej želim nagovoriti svoje drage katoličane, saj nas mora veliko zno-va odkriti našo mater ali pa jo sploh šele spoznati ali pa jo morda videti na novo. Kajti tudi tisti, ki ostajajo zvesti Božji Materi, včasih to počnejo po nepotrebnem čemerno – kljubovalno stojijo za svojo materjo, čeprav svojo pobo-žnost le stežka utemeljijo v Božji besedi. Oklepajo se pešči-ce priročnih novozaveznih odlomkov kot nekakšnega zad-njega marijanskega zatočišča. Čeprav spoštujejo svojo ma-ter, ti dobri katoličani ne razumejo popolnoma njene po-membnosti v Božjem načrtu.

Vendar pa Marija napolnjuje strani Svetega pisma od začetka prve knjige do konca zadnje. Bila je v Božjem na-črtu že od začetka časov, prav tako kot so bili apostoli, Cerkev, Odrešenik, in bo tudi v trenutku, ko se vse dopol-ni. Njeno materinstvo pa moramo vedno bolj spoznavati. Še kot protestant, ko sem bil ambiciozen preučevalec Sve-tega pisma, sem se nekoč posvetil raziskovanju materinstva in očetovstva v Svetem pismu. Našel sem na stotine strani odličnih študij o očetovstvu, patriarhatu in tako dalje, vendar le nekaj odstavkov o materinstvu, matriarhatu in materinskosti.

Kaj je narobe s to podobo? Morda materinstvo tako malo razumemo in cenimo, ker so nam matere tako blizu. Novorojenčki, na primer, sploh ne razumejo, da je mati

druga oseba, dokler niso stari nekaj mesecev. Nekateri strokovnjaki pravijo, da otroci tega ne dojamejo popolnoma, dokler jih mati ne odstavi. Sam nisem prepričan, da se lahko sploh kdaj povsem ločimo od svojih mater, pa čeprav kot najstniki zahtevamo, da hodijo nekaj korakov pred nami.

Korak naprej

Odpravimo se torej na to raziskovanje skupaj. Pojdimo na pot z Božjim ljudstvom skozi čase stvarjenja in padca ter obljub o odrešenju, od prejetja postave do ustanovitve kraljestva. Na vsakem koraku bomo našli obljubo domovine, izpopolnjeno z osupljivo kraljico, ki je tudi mati svojemu ljudstvu. Na vsakem koraku bomo prav tako našli obljubo dóma, izpopolnjenega z materjo, ki je tudi mogočna srednica svojim otrokom. Na najpomembnejši stopnji bomo našli *kraljico mater*, ki lahko edina izpopolni Kristusovo kraljestvo in njegov dom.

Tudi če čutite, da morate začeti to potovanje nekaj korakov zadaj – oddaljeni od najbolj blagoslovljene Matere v zgodovini – vas prosim, da hodite z mano in z Marijo proti našemu skupnemu cilju, skupnemu domu v nebeškem Jeruzalemu.

PETO POGLAVJE

OD PODOB K UČENJU

Mati je sporočilo

Preučevanje svetopisemske tipologije zlahka prevzame navdušenega bralca – ali ljubiteljskega iskalca. Osupljivo je odkrivati poti, po katerih je po besedi svetega Avgušтина Nova zaveza skrita v Stari in Stara razkrita v Novi. Tipologija razkriva skrito razsežnost vsake strani Svetega pisma; pozorno preučevanje nam pokaže, da Bog piše zgodovino tako kot človek besede in da je avtor izjemno prefinjene umetnosti in skrbno izdelane stvaritve. Ko se razodeva, ne izgublja besed: v Božji previdnosti se nič ne znajde po naključju.

Tipologija je osvobajajoča. Osvobaja nas suženjskega branja svetopisemskih besedil brez povezave z ostalimi svetopisemskimi besedili in izročilom. Tipologija je lahko tudi razsvetljujoča, saj razkriva bogastvo odlomkov, ki so se prej zdeli nejasni ali nepomembni.

Vendar pa ima tudi tipologija svoje slabosti. Napačno razumevanje je nekatere strokovnjake speljalo na stranpoti, druge pa vodilo v krivoverstvo. Da bi se izognili tem skraj-

nostim, je pomembno, da imamo jasen namen in da imamo že na začetku načrtan cilj. Ko beremo Sveto pismo na tipološki način, ne poskušamo dešifrirati kode, rešiti uganke ali vnesti lastne izmišljene predstave v navdihnjeno besedo. Poskušamo se srečati z osebo. Želimo spoznati Boga, njegove načine, njegov načrt, njegovo izvoljeno ljudstvo – in njegovo mater.

Na ta način se skušamo izogniti nevarnosti, ki ji pravim atomizem – osredotočanje na izolirane svetopisemske podobe, kot da so nepovezane metafore ali posamezni vzorci v laboratorijskih epruvetah. Ravno tako ne govorimo o kakšnem okultnem sistemu simbolov, kadar upoštevamo tipologijo Eve, skrinje zaveze in kraljice matere. Gledamo na bitja, ki jih je previdnost določila, da se izpolnijo v resnični zgodovinski osebi. Tako kot so bili Izak, Mojzes in David resnični ljudje, ki so napovedovali Božjega Mesijo, Jezusa, tako nam tudi Eva, skrinja in kraljica mati nakazujejo veliko resničnost, ki je Marija.

Marija mora biti potemtakem naš cilj, ko preučujemo njene podobe. Ona je namreč bila in ostaja resnična, živa oseba – oseba pa je nedeljiva skrivnost in ne le seštevek njegovih ali njenih simbolov. Pavla je presunilo, kako je bil Jezus napovedan v Adamu, toda Pavel je ljubil Jezusa Kristusa. Torej moramo tudi mi spoznati in ljubiti Marijo samo, kakor je osvetljena v svetopisemskih podobah.

To za kristjane ni nekaj izbirnega. Ni nekaj okrasnega v evangeliju. Marija je – v pravem, trajnem in duhovnem smislu – naša mati. Če naj bi postali bratje Jezusa Kristusa, moramo spoznati tudi mater, ki jo imamo skupaj z njim. Brez Marije bo naše razumevanje evangelija v najboljšem

primeru le delno. Brez nje naše razumevanje zveličanja ne more biti družinsko. Ustavilo se bo v Stari zavezi, kjer je bilo pojmovanje Božjega očetovstva le metaforično, človekovo sinovstvo pa bolj kot ne podložnost.

Kdo je potemtakem ta žena, ta mati, ta izbrana posoda Boga in vseh vernikov? Je zgodovinska oseba in Cerkev je skrbno ohranila določena zgodovinska dejstva o njej v svetopisemskih zapisih in v obliki dogem.

Ohranjanje vere

Kaj je dogma?³¹ Uporabno definicijo nam poda kardinal Joseph Ratzinger, ki je zapisal, da ni »dogma po definiciji nič drugega, kot razlaga Svetega pisma«. Kardinalovo razumevanje je leta 1989 potrdila Mednarodna teološka komisija v dokumentu O interpretaciji dogem: »V cerkveni dogmi gre torej za pravilno razlago Svetega pisma.« Dogma je torej nezmotljiva cerkvena razlaga Svetega pisma.

O Marijinem življenju obstaja kar nekaj dejstev, ki jih izrecno uči Sveto pismo. Njeno deviško spočetje Jezusa je, na primer, v Lukovem evangeliju predstavljeno jasno in nedvoumno (prim. Lk 1,34-35). Druga dejstva so vključena v svetopisemsko besedilo, vendar jih je Cerkev že od nekdaj učila, kot na primer Marijino vnebovzetje ali njeno brezmadežno spočetje. Resnica o teh posrednih dejstvih pa ni nič manj pomembna za naše razumevanje evangelija. Pravzaprav so posredne podrobnosti pogosto še bolj po-

31 Glej Joseph Ratzinger, »Crisis in Catechesis,« *Canadian Catholic Review*, June 1983, 178.

membne za pripoved, ker nam kažejo, kaj pripovedovalec razume kot samoumevno. Tako te podrobnosti – domneve, če hočete – ostanejo neizgovorjene in ustvarijo tkano, v katero je vtkana pripoved. Brez njihove premišljene prisotnosti bi se pripoved razkrojila.

Tako je Cerkev skozi vsa stoletja pazljivo ohranjala, varovala in branila svoj nauk o Mariji, saj bi sicer opustila evangelij. Zatreto ta nauk bi pomenilo Božji družini odvzeti njeno mater. Brez dogem Marija postane neresnična: naključno žensko telo iz Nazareta, nepomembna v svoji posameznosti, naključna v evangelijski pripovedi. Ko pa Marija postane neresnična, takrat postane neresnično tudi utelešenje Boga, ki je odvisno od Marijine privolitve – posledično postane neresnično Kristusovo trpeče meso, ki ga je privzel od svoje matere, postane neresničen status kristjanov kot Božjih otrok, ki je odvisen od našega sobivanja v družini Jezusa, ki je Davidov sin in Marijin sin. Skupaj s svetopisemskimi zapisi nas marijanske dogme ohranjajo blizu učlovečene resničnosti Božje družine. Za vernega kristjana pa niti dogme niti podobe ne bi smele biti abstrakcije ali primere. So vidiki žive osebe, naše matere.

Ozrimo se na krščanski primer svetega Janeza Damaščana, cerkvenega očeta, ki je tako ljubil svetopisemska besedila, da se je preselil v Jeruzalem, da bi živel v njihovi pokrajini. Zelo se je poglobil v vse starozavezne podobe Marije in Jezusa. Poznal je dejstva iz Marijinega življenja, tudi tista, ki še niso bila uradno razglašena kot dogme. Okoli leta 740 je sestavil tri pridige o Marijinem vnebovzetju in vanje vključil mnogo cerkvenih resnic in podob, o katerih smo razpravljali v tej knjigi: nova Eva, skrinja za-

OSMO POGLAVJE

NEAPOLOGETSKI PRIPIS ZA ZAKLJUČEK

Zdaj ko ste prebrali večino te knjige o blaženi Devici Mariji, se verjetno že veselite pogovorov s prijatelji, družinskimi člani ali sodelavci, ki so sicer kristjani, vendar morda dvomijo v marijanski nauk. Če ste vneti za evangelizacijo, potem me to veseli. To knjigo sem namreč napisal zato, da se katoličani ne bi nikoli sramovali svoje nadnaravne matere, kot sem se jaz nekoč sramoval svoje matere, ko me je prišla iskat v šolo, da bi me odpeljala domov.

Vendar pa vas moram opozoriti, da bodite previdni, in vam svetovati, da ne bodite preveč vneti – ali raje, ne bodite vneti iz napačnih razlogov. Svetujem vam, da nikoli ne pozabite, da branite svojo mater, ko branite blaženo Devico. Branite jo tako, kot bi ona hotela, da jo branite. Nobena mati, ki je vredna tega imena, ne želi, da bi njeni otroci postali žaljivi, ko jo branijo. Nobena mati, ki je vredna tega imena, ne želi, da bi bili njeni otroci nesramni, ko jo branijo. Nobena mati, ki je vredna imena, noče, da bi se zaradi nje otroci sprli na šolskem dvorišču.

To pravim, ker včasih naletim na ljudi, ki izvajajo apologijo kot borilni šport ali kot neusmiljeno vojskovanje, v katerem je treba vse nasprotnike pokončati. Za take apologete je cilj zmagati v prepiru, čeprav morajo pri tem povsem ponižati svoje »nasprotnike«.

To ni pravi način za dokazovanje Marijinega nauka. Marijini otroci nimajo sovražnikov. Poznamo le naše brate in sestre v Jezusu Kristusu – naše *adelphoi*, iz istega telesa. Da bi jih znova pripeljali domov, se nam ni treba prepirati z njimi, domov jih moramo pripeljati z ljubeznijo.

Še več, nikoli ne smemo postati preponosni, ker smo se prepoznali kot otroci kraljice matere. Nikoli ne smemo biti prepričani, da imamo vse odgovore. Čeprav so nam vsi odgovori na voljo, nikoli nihče nima vseh. Bog nas bo še učil ponižnosti, da bi nas spomnil, da smo otroci; pustil nas bo pasti in znašli se bomo brez pravega odgovora ob pravem trenutku. To bo dopustil celo takrat, ko bomo prepričani, da delamo za njegovo plemenito stvar.

O tem sem prepričan, ker mi je Bog kmalu po mojem spreobrnjenju to dal jasno vedeti.

Že kar nekaj časa sem se v Katoliški Cerkvi počutil domače in bil sem vzhičen nad tem, kako so katoličani z navdušenjem sprejemali moje pričevanje o spreobrnjenju, kamor koli sem prišel. Fundamentalisti in evangeličani so včasih prišli na moja predavanja, da bi me izzvali, vendar sem z veseljem sprejel izziv. Poznal sem njihove razloge, še preden so sploh odprli usta – nekoč sem jih namreč sam zagovarjal – in točno poznal pravi svetopisemski odgovor. Za-

čel sem se celo veseliti teh izzivov, kot se strelec veseli naslednjega glinastega goloba. Počutil sem se kot vrhunski apologet.

Na krilih teh uspehov sem se nekoč znašel v soseski svojega starega protestantskega semenišča, Gordon-Conwell. Odločil sem se, da se ustavim in preživim nekaj časa s profesorjem, pri katerem sem delal kot asistent. Bil je vesel, da sem se oglasil, in me celo povabil, naj ostanem pri njem doma, dokler sem v mestu. Seveda je slišal o mojem vstopu v Katoliško Cerkev in je bil, milo rečeno, razočaran. Rekel je, da se veseli podrobnejše razprave o tem.

Vedel sem, da me bo hotel izzvati, in veselil sem se izziva.

Prispel sem in toplo sva se pozdravila, vendar je bila moja prvotna slutnja pravilna. Ni trajalo dolgo, ko sta me gostitelj in njegova žena začela zasipavati z vsemi mogočimi vprašanji o papežu, vicah, evharistiji, duhovništvu, spovedi ... Vse to me ni niti najmanj motilo, ves dan in še v noč sem kot bejzbolski zvezdnik na treningu odbijanja eno žogico za drugo pošiljal v tribune.

Potem pa je okoli polnoči, ko sem se že veselil, kako bom pošteno zaslužen zatisnil oči, prijatelj rekel: »Kaj pa vnebovzetje?«

Vedel sem, kaj hoče povedati – da ni svetopisemskega dokaza za vnebovzetje. Bil sem utrujen in nejevoljen, ker je tako pozno ponoči prišel na dan z vprašanjem o vnebovzetju. Bil pa sem tudi nepripravljen. Odgovoril sem: »Pogledaš lahko v Razodetje 12 in vidiš, da je tam, z dušo in telesom v nebesih.«

»Vse lepo in prav, Scott,« je rekel. »Ampak dokaži mi, da je kdorkoli v Cerkvi to verjel pred šestim stoletjem.«

Odgovoril sem, da v vsej svoji zgodovini Cerkev ni nikoli častila groba kot poslednjega kraja počitka Marijinih kosti.

Upravičeno je pripomnil, da je molk najšibkejši dokaz, ki ga je mogoče ponuditi.

Priznal sem, da je to res, vendar sem odvrnil, da so v časih preganjanj le redko našli dokaze o nekem nauku ali pobožnosti. Preživetje in ohranitev sta bili glavni prednostni nalogi Cerkve.

Na svoja gostitelja nisem napravil vtisa.

In vrhunski apologet je začel čutiti napore celodnevniških športnih razprav – in celoletnega intelektualnega napuha.

Trudil sem se pokazati, da se vnebovzetje res prvič pojavi šele v zgodovinskih dokumentih iz šestega stoletja, vendar je takrat že čisto uveljavljeno in razvito s svojimi prazniki, hvalnicami in literaturo. Ko je cesar to razglasil za vesoljni praznik, ni bilo niti kančka upora ali nasprotovanja.

Gostitelja sta se mi nasmehnila. »To je vse res, Scott. Ampak dejstvo je, da nimaš ničesar, s čimer bi opravičil pet stoletij molka, kajne?«

Do te točke je bila naša razprava prijateljska. Sedaj pa sem začutil, da je postala nekoliko ostrejša, skoraj tekmovalna.

Vendar sem se moral odzvati: »Ne, ničesar se ne morem spomniti.«

»Ali mi lahko priporočiš kakšno knjigo? Karkoli, kar bi lahko prebral?«

Odkimal sem.

»Nimaš odgovorov iz prvih petih stoletij. Nimaš knjige, ki bi jo lahko prebral – *ti*, ki imaš knjigo za vse, nimaš

CIP - Kataložni zapis o publikaciji
Narodna in univerzitetna knjižnica, Ljubljana

27-312.47

HAHN, Scott

Pozdravljena, Kraljica : Božja Mati v veri Cerkve / Scott Hahn ; [prevod David Pirnar]. - 1. izd. - Ljubljana : Družina, 2025

Prevod dela: Hail, holy Queen

ISBN 978-961-04-1225-0

COBISS.SI-ID 249367811

Scott Hahn
Pozdravljena, Kraljica
Božja Mati v veri Cerkve

Naslov izvirnika: Hail, holy Queen. The Mother of God in the Word of God

Izšel pri založbi Darton, Longman and Todd Ltd, London, 2022.

© 2001 by Scott Walker Hahn

© za slovensko izdajo: Družina d. o. o. in
Marijina kongregacija, Ljubljana 2025
Imprimatur: msgr. dr. Andrej Saje, predsednik Slovenske
škofovske konference, 26. avgust 2025,
št. 25/20-10
Izdaja: prva
Prevod: David Pirnar
Pregled prevoda: Eva Sicherl
Lektoriranje: Vida Frelj
Strokovni pregled: Anton Štrukelj
Grafična priprava: Stanislav Oražem
Oblikovanje naslovnice: Pavla Bonča
Izdali: Družina d. o. o. ter Marijina kongregacija
slovenskih bogoslovcev in duhovnikov
Založila: Družina d. o. o.
Za založbo: Tone Rode
Tiskano v Sloveniji
Naklada: 1000 izvodov
Ljubljana, 2025

Več informacij o knjigah založbe Družina najdete na spletni strani: www.druzina.si,
o Marijini kongregaciji pa na: semenisce.si/mksbd.

Scott W. Hahn je ameriški teolog, priljubljen govornik, profesor in pisatelj. Po svojem spreobrnjenju in vstopu v Katoliško Cerkev je svojo pozornost namenil raziskovanju apostolskih očetov in po njihovem zgledu postal ognjevit apologet, tj. zagovornik katoliške vere. Njegove knjige so prevedene tudi v slovenski jezik, med njimi: *Jagnjetova večerja* o zakramentu svete evharistije, *Vse poti vodijo v Rim*, pričevanje Scotta ter njegove žene o njuni poti do katoliške vere, *Zakaj verujem?*, v kateri predstavlja razloge za svojo vero in zvestobo katoliški veroizpovedi ...

V knjigi *Pozdravljena, Kraljica* na podlagi svetopisemskih in zgodovinskih temeljev avtor predstavlja svež pogled na cerkveni nauk o Mariji: na njeno brezmadežno spočetje, večno devištvo, vnebovzetje in kronanje. Razkriva, kako napovedim o »novi Evi« lahko sledimo že skozi Staro zavezo, nas vabi k pozornemu branju Svetega pisma in molitvi ter spominja, kako pomembno je razmišljanje o Božji materi za našo vero v sodobnem svetu.

»Ko gre za blaženo Devico Marijo, je bolj pomembno imeti veliko ljubezni kot pa veliko odgovorov. Ko bomo praznih rok, bo ona iz naših pomanjkljivosti naredila še večje dobrine, kakor to zna le mati.«

Na naslovnici: *Marija, zavetnica s plaščem*, ok. 1410,
bazilika Marije Zavetnice na Ptujski Gori

24,90 €